

Vincent Pr sumey, Stefan Bekier

L gner i stället för sanningen om Ukraina: En känslomässig pest

Ur brittiska *Labour Hub*, 3 mars 2023

Artikelf rfattarna¹ undersöker de myter och legender som cirkulerar om Ukraina för att förneka dess rätt till nationell suver nit t. Artikeln skrevs som ett inlägg inför ett offentligt möte i Aubenas, Frankrike, den 17 februari, där **Vincent Pr sumey** och **Stefan Bekier** framträdde. Ursprungligen publicerad på sajten **Arguments pour la lutte sociale**.

Charkivs centrumgata förstördes av ryskt bombardement (MBC Ukra ni, CC BY 4.0)

Ukraina och ukrainare  r   ena sidan föremål för myter och legender,   andra sidan riskerar deras verkliga historia att utplånas. L gnerna och tystnaden har djupa r tter i ryska imperief rdomar och föreställningar, men det handlar inte bara om Ryssland. I själva verka har en central del av 1900-talets historia suddats ut och ersatts av oh lsamma fantasier. Den som vill tillägna sig den verkliga sanningen om revolutioner och kontrarevolutioner under 1900-talet kräver måste förstå Ukrainas historia. Och sedan den 24 februari 2022  r det nödvändigt om vi vill förstå det tjugoförsta århundradet.

Rysslands identitet om imperium byggde på att man såg upp, krossade och förnekade Ukraina som nation. Författaren Gogol, kompositören Tjajkovskij, konstnären Repin: hur många vet att de var ukrainare? Först och främst handlar det om en uråldrig kamp mot nationellt förtryck – som kan spåras tillbaka till 1600-talet – som kulminerade i en specifik ukrainsk- och bonde-revolution 1917-1918. Det mesta av de förhärskande skildringarna av åren 1917-20 i Ukraina g r lätt att sammanfatta: ”det var kaotiskt”. I själva verket hade revolutionen i Ukraina åt-skilligt gemensamt med ryska revolutionen, men detta ville man från rysk sida inte gå med på. Det  r orsaken till att historien betecknats som ”kaotisk” och kanske inte utgjorde den minsta orsaken, men fortfarande ignorerad, till den ryska revolutionens snabba urartning.

Bara en strömning inom revolutionen i Ukraina  r allmänt känd och i grova drag: den anarko-kommunistiska strömningen, som den kallade sig själv. Andra betydande strömningar som

¹ Vincent Pr sumey  r en fransk v nsterprofil som regelbundet medverkar i den oberoende franska nättidningen *Mediapart*. Stefan Bekier  r en polsk-fransk v nstermilitant, medlem i *Gauche Anticapitaliste* (Antikapitalistiska vänstern) och *Front de Gauche* (V nsterfronten).

Ukapisterna (oberoende kommunister), *Borotbisterna* (ukrainska socialistrevolutionärer) samt de revolutionära inslagen i Ukrainska folkrepubliken (1918-1920) och den nationella oppositionen inom bolsjevismen i Ukraina är i stort sett bortglömda i historien.

Stalins hungersnöd

Enligt Putin uppfann skurken Lenin Ukraina för att försvaga det heliga Ryssland.² En *light-version* av den legenden går att hitta även hos en trotskistisk historiker som Jean-Jacques Marie, som bortser från det centrala i den ukrainska revolutionen och påstår att de nationella känslorna i Ukraina väcktes av bolsjevismen på 1920-talet. I själva verket var Lenin tvungen att ta hänsyn till dess existens och själva namnet Sovjetunionen, a-nationellt, som han drev igenom mot Stalins vilja (denne ville att den nya staten skulle heta "Ryssland") under sin sista strid mot slutet av 1922 hade ursprungligen varit ett krav av de oberoende kommunisterna i Ukraina redan 1919. Ukrainas existens erkändes således inom ramen för Sovjetunionen, men i begränsad och oklar form.

Den andra stora historiska glömskan handlar om hur ukrainarna blev behandlade av Stalin, som medvetet bestämde att de inte skulle få någon hjälp under den hungersnöd som kollektiviseringen och likvideringen av boskap ledde till. Fyra miljoner ukrainare svält ihjäl 1932-33 och där hungersnöden officiellt etiketterats som en nationalistisk lögn. Taggråd och militära patruller hindrade folk från att fly och ett passtvång, *propiska*, för inrikes resor – typiskt för sovjetsystemet, infördes också. Denna dolda tragedi skedde samtidigt som Hitler kom till makten i Tyskland. Stalin ville givetvis inte döda alla ukrainare: han ansåg "bara" att några miljoner döda där som ett mindre ont, eller rent av som något fördelaktigt. Att beteckna *Holodomor* som folkmord verkar rimligt. Men detta var ett dolt folkmord, ett som det var förbjudet att tala om.

Till att börja med var nationalismen i Ukraina av "vänsterkaraktär" och existensen av ett Sovjet-Ukraina, fram till kollektiviseringen, kunde uppfattas positivt av ukrainare i Polen (Galizien och Volynien) och Tjeckoslovakien (Rutenien). Stalinismens samhällsligt regressiva effekt, kolchoserna och *Holodomor*, fullbordades med att kommunistpartiet i västra Ukraina fysiskt likviderades 1937, vilket gav utrymme åt de mest reaktionära strömningarna, beundrare av Mussolini och Hitler, som kunde göra anspråk på att stå för den genuina nationalismen, nu inte längre politisk och kulturell till sin karaktär utan "etnisk".

"Banderismen" – en antisemitisk rörelse

De strömningarna kom senare att kallas "Banderism" efter en av sina främsta ledare, Stepan Bandera, som i Lviv försökte bilda en ukrainsk stat under nazityskt överinseende. Den varade en vecka, för nazisterna hade inga planer på att skydda något vasall-Ukraina: för dem var ukrainarna en rysk undergrupp, som kunde duga till att slita på kolchoserna, som, det bör noteras, fick fortleva under ledning av SS.

Huvuddelen av de "Banderistiska" krafterna (i själva verket splittrade i en rad beväpnade grupperingar) deltog aktivt i anti-semitiskt folkmord och en stor del av dem ägnade sig också åt att döda polska bönder i Volynien, som regimen i Polen tidigare uppmuntrat mot ukrainarna. 1944 deltog majoriteten av de banderistiska styrkorna (OUN och UA) samtidigt i strider mot Röda armén, Wehrmacht, Vlasovs armé (nazistiska samarbetsmän ur Röda armén)

² I sitt tal den 21 februari 2022 där [Putin förklarar separatistkontrollerade områden i östra Ukraina som självständiga](#), några dagar innan invasionen av Ukraina inleddes, sade han bl a: "Jag inleder med att konstatera att det moderna Ukraina helt och hållet skapades av Ryssland, eller rättare sagt av bolsjevikerna, det kommunistiska Ryssland. Denna process började praktiskt taget direkt efter den ryska revolutionen 1917... Som jag redan sagt är Sovjetukraina resultatet av bolsjevikernas politik och kan med rätta därför kallas "Vladimir Iljitsj Lenins Ukraina". Han var dess skapare och arkitekt."

och den polska motståndsrörelsen. En del av dem rörde sig vänsterut och återupptog teman från den tidigare nationalismen, men den antisemitiska pesten förblev dominerande.

Bönderna i Ukraina var förtryckta i sekler, men hade också utsett sina egna offer: judarna, en betydande del av befolkningen hade sett positivt på, och till och med själv medverkat i, Shoah. Det måste dock också påpekas att andelen ukrainare som dog i kamp mot nazisterna var högre än andelen ryssar (och införlivade av de senare i högtidlighållandet av det Stora fosterländska kriget) och det var ukrainska regementen ur Röda armén som befriade Auschwitz.

I de flesta skildringarna talas det tyst om allt som skedde före andra världskriget, medan de banderistiska och antisemitiska aspekterna uppförstoras och framställs som något som genomsyrar allt ukrainskt. Ursprunget till detta synsätt är sovjetiskt och ryskt: allt tal om självständighet kunde inte vara annat än "fascistiskt". Detta är själva kärnan i en rasistisk fantasi-version som framställer sig själv som antirasistisk: ukrainarna är djupt antisemitiska, de bär på en arvssynd – det bör noteras att sovjetisk och rysk propaganda varit rätt likgiltig till antisemitismen och lyfter den frågan bara när det handlar om ukrainare. Omvänt har en del av den förtryckta ungdomen i Ukraina sugit till sig detta stigma, vänt på det och använder sig av banderistiska eller fascistiska emblem och flaggor, vanligen utan kännedom om historiska fakta. Sedan är det också värt att notera att en av de bästa och mest oförsonliga studierna av antisemitismen inom de "Banderistiska" strömningarna gjorts av en ukrainsk nationalistisk historiker, John Paul Himka.

Det post-sovjetiska Ukraina

Sovjet-Ukraina blev en självständig stat i december 1991 efter en folkomröstning där över 90 procent röstade ja, med lite över 80 procent jaröster i Donbas och 54 procent på Krim. Några månader tidigare hade USA:s president George H Bush under ett besök i Kyiv motsatt sig en sådan lösning. Självständigheten blev dödsstöten för Sovjetunionen och angreps omedelbart av Jeltsins Ryssland. Trycket ledde till att man 1994 undertecknade Budapest-uppgörelsen: de kärnvapen som fanns lagrade i Ukraina – som för en tid gjort landet till kärnvapenmakt nummer ett i världen! – överfördes till Ryssland, som fick behålla en flottbas på Krim i utbyte mot att Ukraina fick garantier för sina gränser.

Det är tämligen okänt att västmakterna massivt stödde Ryssland, också ekonomiskt, i detta sammanhang. Det går emot den rådande uppfattningen att Nato från början av 1990-talet och framåt bara varit intresserat av att "omringa Ryssland". Faktum är att Nato från början frivilligt avstod från vad som skulle ha varit bästa steget mot att "inringa" Ryssland, dvs Ukraina.

I Ukraina, precis som i Ryssland, bildades oligarkiska truster ur statsapparaten efter stora privatiseringar: kapitalets huvudbas ligger i den främsta industriregionen, Donbas, som är strukturellt kopplad till Ryssland (via maffiaklaner i Donetsk och Dnjepropetrovsk). Med andra ord står Ryssland för den viktigaste kanalen för "kapitalistiskt" tryck, och inte Väst. Full självständighet rådde fortfarande inte.

2004 ledde segern för Viktor Janukovitj, en mafioso med stöd i Donetsk-klanen, i ett presidentval med omfattande fusk till en proteströrelse, Orangea revolutionen³. Snart skulle rörelsen dock svikas av de politiker man fört till makten och 2010 återvaldes Janukovitj till president. Rysk propaganda, vidarebefordrad runt om i världen av både vänstern och "anti-imperialistiska" kretsar, samt av yttersta högern, fördömde "orangea revolutionerna" som västliga sammansvärjningar mot Ryssland och mot "traditionella värderingar". Detta tema

³ Om denna, se [Orangea revolutionen](#) (svenska Wikipedia)

hördes först mot Ukraina och kom sedan till användning mot alla demokratiska uppror mot förment ”antiimperialistiska” diktaturer som Bashar al-Assads Syrien de närmaste åren.

Majdan

2013-14 inträffade emellertid ännu en revolutionär kris i Ukraina med Majdan, som ledde till att Janukovitj störtades. Att han natten till den 22 februari 2014 flydde till Ryssland⁴ var inte följden av någon *coup d'état*, utan berodde på ett oerhört brett folkligt uppror. Strax innan hade utrikesministrarna i Tyskland, Frankrike och Polen anlänt för förhandlingar om att låta honom ingå i en ”nationell union”. Majdan var ett stort demokratiskt uppror. Det gjorde förstås inte anspråk på att vara ”progressivt” eller ”socialistiskt”: vi talar om ett land som upplevt både stalinism och *Holodomor*. För franskt vidkommande är bästa jämförelsen med ”Gula västarna” där Majdan var tio gånger starkare än ”Gula västarna”.

Oförmågan i Västeuropa att kunna förstå en rörelse med illusioner om EU, och rysk propaganda som vidarebefordrats av såväl stalinistisk vänster som av partier som *Rassemblement National* (f d *Front National*) i Frankrike, har gjort att denna sanning gått att dölja: Majdan var det första större upproret i Europa i den cykel som startade med ”Arabvåren”, en mycket viktig länk i historien om folkliga resningar. För den etablerade ordningen är det därför avgörande att suddas ut dess betydelse genom att diabolisera den till ”fascistjunta” och ännu en ”västlig kupp”, beteckningar med ursprung i Moskva.

Ryssland annekterar Krim

Några dagar senare annekterad Ryssland Krim (i strid med Budapest-uppgörelsen). Från Jean-Luc Mélenchon till Marine Le Pen rådde samsyn om sanningen: ”Krim har alltid varit ryskt”, ibland kompletterat med fantasifulla versioner om att Chrusjtjov en natt i berusat tillstånd gett bort det till Ukraina. Men enda gången någonsin som befolkningen på Krim fått välja fritt var det i själva verket så att man 1991 gjorde området ukrainskt – med 54 procent jaröster, också bland de av invånarna som uppgav sig känna sig som ryssar. Krim, som då var tatariskt och ottomanskt, men även befolkat av judar, armenier, greker, karaiter ..., blev annekterat av Ryssland 1783 (kort efter att Frankrike köpt Korsika!). Befolkningens mångkulturella prägel – ukrainare, ryssar, tatarer, blandningar, osv gör det till en speciell region. Men i det ryska imperiet har det strategisk betydelse mot Svarta havet och sunden där. Att det 1954 överläts till Ukrainska sovjetrepubliken stämde med uppfattningen om en ”ryska värld” av ”broderfolk” med ryssarna som storebror och belarusier och ukrainare som småbröder. Krimtatarerna, som Stalin deporterat till Centralasien, förblev en drivbänk för den demokratiska kampen mot sovjetbyråkratin och storrysk hegemoni som också ukrainarna tog upp.

Att Krim åter blir ukrainskt är därför något helt legitimt om man garanterar den demokratiska jämställdheten för medborgare och nationella grupper (tatarerna är en garanti i det avseendet). För att nationen Ryssland ska bli demokratisk krävs att den gör sig av med Krim och erkänner ett självständigt Ukrainas lika värde.

Veckorna efteråt försökte oligarkernas partier mobilisera befolkningen i Donbas mot den s k ”fascistjunta”, utan någon större framgång. Invånarna i Donbas talar ryska i städerna och delvis ukrainska på landsbygden. Men ryskspråkig är inte samma sak som rysk, lika lite som engelsktalande innebär engelsk på Irland!

Det stämmer dock att befolkningen i Donbas är ganska ”blandad” och att man, i synnerhet efter den senaste stora gruvstrejken 1992, blivit missnöjd med den sänkta levnadsstandarden i det ”självtändiga” Ukraina. 2014 förhöll man sig passiv och intog en avvaktande attityd. Ett

⁴ Janukovitj startade sin flykt på kvällen 21 februari, men for då först till Charkiv. Efter ett kort uppehåll fortsatte han sedan med bil till Krim. Därifrån for han sedan till den ryska staden Rostov-na-Donu nära gränsen till Ukraina.

slags oligarkiskt uppror utropade autonoma zoner och strax därpå ”folkrepublikerna” i Donetsk och Lugansk. Mycket snabbt kom det till klen maskerad infiltration av ryska trupper – och maffia, fascistiska och stalinistiska grupper – som höll dessa ”folkrepubliker” under sina vingar: de skulle aldrig ha klarat sig annars.

Under ryssarnas ”hybridkrig” i Donbas dödades cirka 14 000 med antalet dödsoffer jämt fördelade mellan parterna, mestadels 2014-2015. Men en enorm svärm av propaganda, maskerad som informationssajter och bloggar, spred värsta sortens myter om utvecklingen där till en europeisk publik bestående av både kommunistympatisörer och ”anti-europeiska” nätverk längst ut till höger. Ett exempel är den förment objektiva rapportering Paul Moreira stod för eller Anne-Laure Baumels karikatyrmässiga skildringar, som spreds på nätet och fångats upp av lättlurade typer som tror sig kunna undvara de vanliga medierna.

Sammanblandningen mellan ryssar och ryskspråkiga och tron på ett ”folk i Donbas” förtryckt av ”Kiev-regimen” har utgjort ramen för ett oerhört stort antal lögnar som att ”rysktalande barn korsfästs av nazister”, att det funnits hakkors överallt, osv. Från 2014 har de nätverken fått folk att tro att ett ”folk mord” pågår och att ”Kiev-regimen” massakrerar befolkningen. I själva verket var den ukrainska staten då helt desorienterad och reagerade endera inte eller mycket talat och emellanåt brutalt, framför allt genom att låta paramilitära grupper agera och fylla tomrummet.

Språklöggen

Ytterligare en enorm falsk uppgift från februari-mars 2014 är att ryska språket skulle ha förbjudits i Ukraina. Tror man på det kan man inte ha sett och hört de otaliga demonstrationerna vid den tidpunkten med gula och blå flaggor och slagord på ... ryska. Ett försök av högsta domstolen i Ukraina, strax efter Janukovitjs flykt, att avskaffa ryskans status som andra officiella språk i många oblast (regioner), som inte ens följdes upp, framställdes som en ohygglig terroristattack på ”ryska”. I själva verket är det ukrainskan som länge varit nedtryckt i Ukraina och fortfarande är det i de båda sk ”Folkrepublikerna” och Krim. Å andra sidan var det först efter 2014, och framför allt efter 2017, som ukrainska bestämdes vara det statliga språket och systematiskt började användas inom utbildningen. Efter den 24 februari 2022 börjar ryskan tappa mark, ofta på grund av de tidigare rysktalande själva men också på grund av politiskt och militärt tryck. Dessutom talar ett stort antal ukrainare en originell blandning av de båda språken, *Surjuk*.

Efter annekteringen av Krim och sedan ”hybridkriget” startat i Donbas planerade Ryssland och dess ombud inom maffia och bland oligarker mer omfattande erövringar, vilket misslyckades från Charkiv till Odessa och Mariupol. I Odessa trycktes pro-ryska och utbrytarvänliga demonstrationer den 2 maj 2014 ned av pro-ukrainska (och ryskspråkiga!) demonstrationer, trots stödet från delar av polisen och hot från den ryska armé som är stationerad i Transnistrien sedan 1991. Gemensamma provokationer från delar av den nationalistiska ultrahögern (Pravyj Sektor) och den pro-ryska ”vänstern (KPU, ukrainska kommunistpartiet) ledde till att pro-ryska demonstranter blev instängde i ”Fackföreningshuset” (citattecknet behövs: detta är alls ingen fackföreningsbyggnad, utan en tidigare officiell sovjetisk byggnad) där det uppstod en brand orsakad av att båda sidor slängt Molotovcocktails och cirka 40 personer i byggnaden omkom, trots att anarkistiska grupper bland de pro-ukrainska demonstranterna försökte rädda dem.

”Pogromen i Fackföreningshuset”

En imponerande apparat av trollfabriker och bloggare, direkt eller indirekt knutna till Ryssland, igångsatte nu omedelbart en av de värsta lögnerna under denna period: ”Pogromen i Fackföreningshuset” där det hette att ”fascister” bränt pro-ryska vänsteranhängare till döds. Det påståendet har blivit ett av favoritämnena för de lättlurade stackare i Västeuropa, som tror

att de vet något om vad som sker i Ukraina. Uppståndelsen kring det dolde i själva verket vad som verkligen hände den 2 maj 2014: att det sattes stopp för Rysslands indirekta offensiv i ”Novorossija”, det koloniala namnet på södra Ukraina. Den ukrainska regeringens och president Porosjenkos ovilja att utföra någon seriös utredning har gynnat denna sjukliga propagandafloed.

I största allmänhet kan de lögnar och skräckhistorier, som dominerar den s k ”mot-informationen”, men som i själva verket har sina rötter i konformism framställd som anti-konformism, sammanfattas med det förfärliga rasistiska uttrycket: ”Ukrainska nazister.” Det kopplas till Bandera. Bakom myten finns tre verkliga politiska strömningar. *Svoboda*, med Bandera som förebild och baserad i Galizien (Lviv), var på väg mot ett genombrott bland väljarna på Janukovitjs tid. Han stödde dem en del i hopp om att kunna vinna val under tal om enhet mot dem. *Pravyj Sektor* är ett slags säkerhetstjänst som dök upp under Majdan och utmärkte sig genom att skydda folkmassan från eldgivningen från ”berkuts” (polis infiltrerad av ryska agenter) och från attacker från *titutjki* (småkriminella). Den tredje gruppen framträdde strax efteråt då paramilitära grupper tog över efter att myndigheterna helt misslyckats med att stå emot den ryska aggressionen i Donbas: det var den omtalade Azovbataljonen, som senare omvandlades till en icke-politisk enhet inom armén i motsats till den politiska karaktär som präglade den första Azovbataljonen och som [2016] grundade partiet ”Nationalkåren”, som också stått för ett grovt misslyckande både socialt och i samband med val.⁵

Så fort de ställt upp i val har de strömningarna fått mindre än 2 procent av rösterna – medan de strax före Majdan låg på 12 procent.

I själva verket är det civilsamhällets självorganisering som går starkt framåt i Ukraina: en form av omfattande resursskapande som blivit oumbärlig i vardagslivet. Där ingår fackföreningar, den tidigare officiella sovjetiska organisation som fullständigt skakats om och förnyats (FPU) och den oberoende organisation som först framträdde i Donbas 1989, KVPU – en kusin till BKDP i Belarus och KTR i Ryssland.

I ”Folkrepublikerna” i Donbas är däremot alla sådana sociala och fackliga organisationer förbjudna och krossade genom mord och kidnappningar. Där tolereras inte strejker eller fackföreningar och ortodoxa, konservativa, homofoba, antisemitiska, anti-romska strömningar dominerar. Fantasierna om ”ukrainska nazister” tjänar bara till att dölja denna verklighet i en tid då hela extremhögern i Europa och på andra håll har utsatt Moskva till sin heliga stad.

Minsk-avtalet och partiförbud

Porosjenko, som kom från eliten, var under sin tid som president inte i takt med den verkliga samhällsutvecklingen efter Majdan och utnyttjade det latenta kriget i Donbas för disciplin och kontroll, utan att ändå verkligen engagera sig i kriget, än mindre vinna det. Under fransktyskt tryck förhandlade han fram *Minskavtalet*, som i realiteten bara tjänade till att frysa situationen – relativt sett – och utnyttjade skickligt Ukrainas oberoende och suveränitet, eftersom det gav utrymme för en decentralisering av staten, där de rysk-kontrollerade republikerna skulle haft sin plats och till och med vetorätt om strategiska beslut. Som Zelenskyj-regeringen förklarade i januari 2022 ”... stod det redan klart för varje förnuftig person att dessa dokument inte kunde fungera” (uttalande av regeringens talesperson Oleksij Danilov). De överenskommelserna låg i linje med västliga regeringars hållning och de s k ”pacifisternas” inställning av det slag Fredsrörelsen fortfarande betraktar situationen.

⁵ I parlamentsvalet 2019 bildade Nationalkåren tillsammans med bl a Svoboda och Högra sektorn ett enat nationalistiskt block, som endast fick 2,15 % av rösterna. Se: https://en.wikipedia.org/wiki/National_Corps

Ytterligare en myt om dagens Ukraina är ”förbudet mot kommunism” och vänsterpartier. I själva verket var det de pro-ryska partierna som blev förbjudna – samtidigt som deras parlamentsledamöter var skyddade av parlamentarisk immunitet – efter invasionen i februari 2022. Bland dem finns det främsta partiet med koppling till maffian i Donbas, ”Livets parti” (13 procent i valet 2019). Detta korrupta parti hade sin bakgrund i det kommunistparti som suttit vid makten fram till 1991. ”Socialistpartiet”, eller ”Progressiva socialistpartiet”, är ultrakonservativa, homofoba grupperingar med antisemitisk tendens och även de med bakgrund i kommunistpartiet. ”Progressiva socialistpartiet” har kopplingar till Lyndon LaRouches rörelse i USA. Kommunistpartiet, KPU, var på väg att förbjudas under Porosjenko, som införde lagar mot sovjetiska symboler. Detta kunde verkställas först efter den 24 februari 2022 då partiledaren Petro Simonenko redan befann sig i Moskva – denne korrupte miljardär dök därefter några veckor senare upp på Kuba för att ägna sig åt ”anti-imperialism”.⁶

Denna s k ultra-reaktionära ”vänster” har faktiskt mötts med stor mildhet i ett land hotat av död och förstörelse. Ukrainare som kämpar för att försvara sin existens och sina rättigheter har rätt att kritisera olika regeringar och oligarker för denna mildhet.

Ett speciellt omnämnande förtjänar en grupp som lyckats få yttersta vänstern i väst att tro att det handlade om en vänsterströmning som bekämpade fascismen: *Borotba*-gruppen som var förtjust i affischer med Che, men som framför allt var en exportprodukt för godtrogna personer inom yttersta vänstern, lovordades av *Die Linke* och andra på vänsterkanten i Europa, och som styrdes av säkerhetstjänsten FSB. Den har nu upplösts (de i ledningen som gått att identifiera finns på den ryska sidan).

Den radikala vänstern i Ukraina

Till följd av Majdan, och kanske definitivt efter 24 februari 2022, har vänstern i Ukraina upplevt en förbättring utan någon motsvarighet i Ryssland, vilket lett till en total brytning med stalinismen, en kritisk syn på de ryska bolsjevikerna och ett reservationslöst anammande av demokratiska politiska metoder och rättigheter. En sann vänster är nu på väg att uppstå i Ukraina – i fackföreningar, feministiska organisationer i grupper som *Sotsialnyi Ruch*, anarkister och andra – vars progressiva karaktär baseras på deltagande i den väpnade kampen mot folkmordsinvasionen och med en politisk och teoretisk nivå av högsta internationella klass, något som de medvetet blinda inom den internationella vänstern valt att strunta i.

Volodymyr Zelenskyjs mycket klara seger i presidentvalet 2019 var i viss mån ett uttryck för vitaliteten i det ukrainska civilsamhället förenat med avsmak för de gamla partierna. Zelenskyj var en skådespelare som porträtterade i serien *Folkets tjänare* en bra grabb från folket som blir president. Han påstår sig inte ha någon annan agenda än att kämpa för fred och mot korruption. Att Zelenskyj är rysktalande jude mycket betydelsefullt (och får anhängarna till myten om nazism att rasa: här har vi en judisk nazist!): den etniskt och kulturellt exklusiva uppfattningen om nationen som kommit till uttryck av strömningar inom extremhögern som mer eller mindre åberopar sig på Bandera, är i själva verket på tillbakagång efter det uppsving för social självaktivering till förmån för en demokratisk, inkluderande och medborgerlig syn som Majdan bidrog till.

Oligarkerna

Det finns en grupp av oligarker bakom Zelenskyj – med Kolomojskij från Dnipgro som finansierade hans studios – men han kommer att göra sig fri från den. Han började med att försöka ta itu med genomförandet av Minsk-överenskommelsen för att till sist bli tvungen att

⁶ Mer om dessa partiförbud, se [Internationell press om Ukraina-kriget 28 mars 2022](#) där flera av artiklarna handlar om detta. Se även *Flamman*-artikeln i samlingen [Vänsterpress om Ukraina-kriget i början av april 2022](#).

backa ur. Socialt representerar Zelenskyj det fåfänga hoppet om uppkomsten av en icke oligarkisk ukrainsk bourgeoisie som han inställning i samhällsfrågor – ultraliberal – och frågor som rör olika former av samhällets organisering – inkluderande och sekulär – svarar mot. Rent allmänt var hans personlighet klart underskattad fram till invasionen. Både Biden och Putin trodde att han skulle fly. Eftersom han gjort raka motsatsen har han blivit en nationalhjärte, den första verkligt populära presidenten i landets historia och numera fullt ut förknippad med kriget.

Det totala krig som pågått sedan februari 2022 berodde på intet vis på någon expansion eller aggression från Natos sida mot Ryssland – i stället är det på väg att leda till just en sådan expansion! Fantasifullt och rasistiskt tal om ”nazisterna i Ukraina” och bagatelliseringen av rysk imperialism betyder mycket för att hindra verklig internationalistisk solidaritet med Ukrainas motstånd, väpnat eller icke väpnat.

Sammanfattning

Låt oss sammanfatta. Det nationella förtryck som länge rått i Ukraina och kampen mot det, den ukrainska revolutionen 1917-1920, *Holodomor*, de verkliga omständigheterna bakom självständigheten 1991 och Budapest-uppgörelsen har samtliga dolts. Banderism och ”nazismen i Ukraina” har använts som fetischer. Den revolutionära och demokratiska verkligheten bakom Majdan förnekas och ersätts med tal om statskupp och ”Kiev-juntan”. Civilsamhällets vitalitet och existensen av en verklig och kämpande ukrainsk vänster förnekas och byts ut mot ”oligarkerna” och ”nationalismen”. Allt detta har lyfts fram sedan 2014: det talades om pogromer, hakkors överallt och folkmord i Donbas. De villfarelserna har haft och har en bestämd uppgift: att rättfärdiga Putins verkliga storryska folkmord.

Att sådana fantasier vidmakthålls i form av mardrömslika undermedvetna känslor av oro och skuld hindrar sannolikt ett engagemang av aktivister, som förnuftsmässigt, men bara på ytan, klart inser att Ryssland är angriparen och att detta krig är ojämlikt och kolonialt.

För den ryska imperie-nationalismen kan ukrainare bara vara ryssar eller döda: verkligheten i Ukraina definieras nu officiellt som ”Satanistisk”. Att den nu förts över i dårarnas pseudo-globala antiimperialism har gett upphov till föreställningar av samma slag – ett skuldtyngt folk, i grunden ”nazistiskt”, kort sagt nedärvt! – som antisemitismen (som det går lätt att associera dem till). Under många har nu haft att göra med en veritabel känslomässig pest – ett uttryck som Wilhelm Reich och Erich Fromm använde angående nazism och antisemitism – som klistrats på ukrainarna och som det nu är dags att ta itu med och eliminera.

Det går i grunden ut på, vilket inte på något sätt utgör någon fördel, att utmåla sig som ”anti-fascistisk” (medan teoretiker om Ukrainas satanistiska karaktär, som Dugin och andra, ser mycket positivt på fascism och nazism!). Detta är en form av fascism med antifascistiskt alibi, som Timothy Snyder uttryckt det – en särskilt pervers form av ideologisk uppochnevändning. Aktivister som säger sig vara kommunister, eller anti-liberaler, eller ”i uppror”, eller ”radikal vänster”, eller som tror sig vara trotskister och, det värsta av allt, de organisationer som medverkar i denna emotionella pest dömer sig själva moraliskt och intellektuellt till döden, eftersom de liar sig med ett planera folkmord. Må de vakna till liv, om inte – skam över dem.

Översättning: Björn Erik Rosin

Lästips

[Vart går Ryssland? Olycksbådande ideologiska tendenser](#) (artiklar)

Clara Apt: [En sammanställning av Rysslands hotfulla retorik mot Ukraina](#). (stort antal uttalanden från ryska ledare och media)

Timothy Snyder: ["Syftet med detta krig är att krossa Ukraina som nation"](#)

Taras Bilous (intervju): [Yttersta högern i Ukraina](#)
Paul Schäfer: [Myter och fakta om kriget i Ukraina](#)